

יחי המלך

קונטרס שבועי בענייני גאולה ומשיח

משיחות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א מליובאוויטש

גיליון א'רפ

ערב שבת קודש פ' ויחי, י"ג טבת ה'תשע"ט

יוצא לאור על-ידי

תלמידי ה'קבוצה', 'חיילי בית דוד' - בית משיח 770

במסגרת אגודת חסידי חב"ד באה"ק, תחת נשיאות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א

"חיים" שנה לנשיאות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א וקט"ז שנה להולדתו

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

מוקדש

לכ"ק אדמו"ר שליט"א

מלך המשיח

מהרה יגלה אכ"ר

לעילוי נשמת

הרה"ח הרה"ת ר' מרדכי מאיר הכהן ע"ה

בן הרב חיים אלעזר הכהן ע"ה

בריסקי

נפטר אור לי"ד טבת ה'תשע"ב

ת. נ. צ. ב. ה.

ולזכות

זוגתו מרת עטיל נחמה בת ביילא תחיל' בריסקי

לאריכות ימים ושנים טובות עד ביאת

גואל צדק ומתוך בריאות הנכונה

*

נדפס ע"י בתם וחתנם

הרה"ת ר' מרדכי אברהם הכהן וזוגתו מרת רבקה לאה

ומשפחתם שיחיו כ"ץ

נדפס לעילוי נשמת

ר' אפרים יונה ב"ר אורי אהרן יואל ז"ל זיסק

ולע"נ מרת ח' רחל בת ר' פנחס זליג ז"ל

ולע"נ ר' מאיר ב"ר צבי הירש ע"ה ולע"נ ר' פנחס זליג ב"ר יצחק ע"ה

ו"הקיצו ורננו שוכני עפר" והם בתוכם, ולזכות כל משפחותיהם שיחיו – לשפע ברכות עד בלי די

ב"ה

3 דבר מלכות

"לא מח" - חי - בגוף - בגשמיות - לעולם / משיחת כ"ף מוחם-אב התשל"א

7 זמן הגאולה

התשובה לשאלה הידועה / פרשת השבוע באור הגאולה

11 ניצוצות של משיח

כשנמצאים בסוף זמן הגלות, אין מקום לבכ"י והספד / קטעים קצרים ופתגמים

12 המעשה הוא העיקר

יהודי צריך לדצות ולבקש את גילוי הקץ / הוראות למעשה בפועל

13 ילחום מלחמת ה' - וינצח

להחזיק בא"י בשתי ידיים! / משיחת עשרה בטבת החשמ"ג

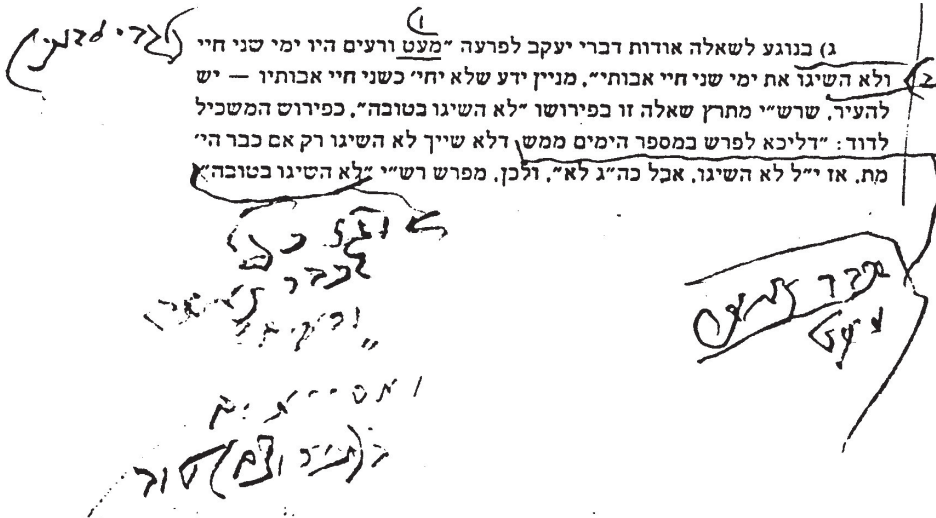
15 כתב יד קודש

ומסיימים ב(תירוצם) טוב / צילום מיוחד מהגהת הרבי לשיחת ש"פ שמות תשמ"ז

ומסיימים ב(תירוצם) טוב

בקשר עם פ' השבוע, מובא בזה צילום (מוקטן) ממענה כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א על שאלת המניחים בשיחת ש"פ שמות ה'תשמ"ז

(נדפס בספר השיחות תשמ"ז ח"ב ע' 6-425)

פענוח הכתי"ק:

(לגבי אבותי).

שכבר נאמר מעט.

[כ"ק אד"ש הקיף תיבות "לא השיגו בטובה" וכתב:] "וג"ז כפל שכבר נאמר "ורעים" [והוסיף למניחים:] ומסיימים ב(תירוצם) טוב.

מוקדש לזכות

ורד שמחה בת שרה

להצלחה רבה בכל - בגשמיות וברוחניות

נרבת מהיטבאל יומות

יש לסיים את הפעולה הצבאית ללא היסוסים

כאשר מתחילים במלחמה ובהמשכה מהססים לכאן ולכאן ולא מסיימים את המלחמה לגמרי – הרי זה דומה לרופא שמתחיל לעשות ניתוח ומפסיק באמצע הניתוח: כבר התחילו במלחמה, ודם יהודי כבר נשפך (בדוגמת ניתוח כפשוטו, רחמנא-ליצלן), ואף-על-פי-כן מפסיקים באמצע, מבלי לסיים את הפעולה שעבורה יצאו למלחמה!

משאירים את החיילים במקום סכנה למשך זמן ארוך ביותר, מבלי לדעת מה יילד יום כו', ומצווים עליהם שלא להשתמש בכלי הנשק שברשותם אלא אם מתקיפים אותם – בה-בשעה שישנו פסק-דין מפורש בשולחן-ערוך אורח-חיים ששכ"ט: "נכרים שצרו כו' יוצאים עליהם בכלי זיין כו'!" וכמדובר כמה פעמים שהלכה זו היא ביחס לכל מקום ומקום, גם בחו"ל (ועל-אחת-כמה-וכמה כאשר מדובר אודות ענין הקשור עם בטחונם של היהודים הנמצאים בארץ הקודש, "ארץ אשר גו" תמיד עיני ה" אלקיך בה מרשית השנה ועד אחרית שנה").

וכאמור – כל זה נעשה בהתאם לשיקולים פוליטיים, שלא להרגיז את הגוי וכיוצא-בזה, למרות שיודעים שהדבר גורם לקרבנות נוספים, ונוסף לזה – ישנה גם "גושפנקא הלכתית" של אלו האומרים שזוהי "דעת תורה", רחמנא-ליצלן!

אין זו הפעם הראשונה שעושים טעות חמורה זו – להעדיף את דעת הפוליטיקאים על דעת אנשי הצבא המומחים בעניני בטחון – טעות זו נעשתה גם במלחמת יום-הכיפורים:

דעתם של כל אנשי הצבא – פה אחד – היתה שחייבים לערוך "גיוס" ולהתייצב עם כלי נשק כו' כדי להיות מוכנים מבעוד מועד להתקפה שעלולה לבוא. ואף-על-פי-כן, העדיפו את דעת הפוליטיקאים – שצריכים להראות לכל הגוים שעם ישראל הוא עם שרודף צדק ויושר, ולכן לא חושבים בכיוון של מלחמה כו'.

ומה היתה התוצאה בפועל ממש – אלפי פצועים ומאות קרבנות, רחמנא-ליצלן, שהיו יכולים לחסוך – בדרך הטבע – אם היו מתנהגים על-פי חוות-דעתם של אנשי הצבא, להתכונן למלחמה זו באופן המתאים!

וכמדובר כמה פעמים – למרות שזוהי טעות שנעשתה כמה-וכמה פעמים – במלחמת יוה"כ^פ, במלחמת ששת הימים, במלחמת סיני (כאשר חזרו מתעלת סואץ) – וכולם ראו מה הם התוצאות של התנהגות בשיטה זו, אף-על-פי-כן, לא לומדים מאומה מטעויות העבר, וממשיכים להתנהג באותה שיטה, כפי שהתנהגו במלחמת "שלום הגליל"!

(משיחת ש"פ חיי שרה ה'תשמ"ג - בלתי מוגה)

מוקדש לעילוי נשמת

הרה"ח ר' משה נחום בהרה"ח ר' מרדכי מענדל ע"ה קדנר

נפטר כ"ב ניסן - אחרון של פסח, ה'תשע"א

יה"ר שתיכף ומיד יקויים יעוד "הקיצו ורוננו שוכני עפר" והוא בתוכם, בגאולה האמיתית והשלילה

"לא מת" - חי - בגוף - בגשמיות - לעולם!

אצל יעקב אבינו החידוש הוא ש"לא מת" - היינו שהגוף שלו חי, ובלשון רש"י "חי הוא לעולם" - והכוונה גם לגופו • וקשה: הרי המצרים חנטו את גופו וכיצד יתכן שלא הבחינו בכך?! • והביאור: אלו ש"ספדו ספדנייא וחנטו חנטייא כו'" לא הי' אצלם שום ספק שלכחות "חלק" מזרע יעקב לא יהי' בחיים, שאז גם יעקב לא יוכל להיות בחיים, ובמילא (לדעתם) צריך להיות "חנטו חנטייא", ומכיון ש"חנטו חנטייא" צריך גם להיות "ספדו ספדנייא וקברו קברייא" • קטע נפלא משיחת כ"ף מנחם-אב ה'תשל"א - בלתי מוגה

תרגום חפשי ללשון הקודש - בעריכת מערכת "יחי המלך"

לזרעו, מה זרעו בחיים אף הוא בחיים".

ב. [. . .] בגמרא זו ישנם כמה דיוקים (כפי שהמפרשים⁴ מתעכבים על-כך):

ראשית, נשאלת השאלה: למאי נפק"מ?

והתשובה ע"כ פשוטה ביותר: מת מטמא ואילו חי אינו מטמא (כלשון הידוע בגמרא⁵), ובאם "יעקב אבינו לא מת" הרי שאז אינו מטמא. ואפילו לדעות ש"קברי צדיקים אינם מטמאים באוהל"⁶, הם מודים שבמגע כן מטמאים, וא"כ על יעקב אבינו לא ניתן לומר זאת (שהוא מטמא במגע) מכיון שעליו אומר ר' יוחנן ש"לא מת" (וכמודגש ביותר בלשון

א. הגמרא במסכת תענית¹ מספרת על ר' נחמן ור' יצחק שישבו יחד לסעודה. "בתר דסעוד" (לאחר שסיימו סעודתם) אמר ר' יצחק: "הכי אמר ר' יוחנן יעקב אבינו לא מת".

שאלו מיד ר' נחמן: "וכי בכדי ספדו ספדנייא וחנטו חנטייא וקברו קברייא", כלומר, היות ש"לא מת" – מה פשר כל הענינים הללו, הרי הם היו "בכדי" – ללא שום תועלת?² שהרי הוא הי' חי?

ענה ר' יצחק: "מקרא אני דורש, שנאמר³ ואתה אל תירא עבדי יעקב . . כי הנני מושיעך מרחוק ואת זרעך מארץ שבים – מקיש הוא

(1) ה, ב.

(2) ופ' רש"י: וכי בחנם ספדו כו'. וראה מפרשי העין-יעקב בדיוק לשון זה.

(3) ירמ' ל, י.

(4) ראה עיון יעקב לע"י כאן.

(5) נדה ע, ב.

(6) ראה הנסמן בלקו"ש ח"ח ע' 234 ובהע' 55, 59.

רש"י⁷) – והרי "מת מטמא ואין חי מטמא".
 שזוהי נפקא-מינה לפועל בימינו אלה.
 וכאן ממשיכים המפרשים⁸ ושואלים:
 מדוע דוקא יעקב (לא מת)?

הן אמת שהוא הי' "בחור שבאבות"⁹, אך
 מהו הקשר בין זה שהוא הי' "בחור שבאבות"
 לזה שהוא "מת" או "חי", ומהו החילוק בינו
 לאברהם ויצחק?

הנה על זה המענה כהמשך בגמ': "מקרא
 אני דורש . . מה הוא בחיים אף זרעו בחיים"
 – שבזה טמון ההסבר לא רק לשאלה "וכי
 בכדי חנטו חנטייא וכו'", אלא בדרך ממילא
 מתורצת גם הקושיא מדוע דוקא יעקב [אלא
 שלגמ' הי' זה פשוט גם קודם, אך עבורנו הדבר
 מובן עוד יותר מההדגשה בפסוק], וכדלהלן.

ג. הגמרא בפסחים¹⁰ אומרת מה החילוק
 בין יעקב לאברהם וליצחק, שיעקב אינו
 "כאברהם שיצא ממנו ישמעאל . . יצחק שיצא
 ממנו עשו", אלא יעקב "מטתו שלימה"¹¹,
 שאצל יעקב כל הילדים אמרו "שמע ישראל ה'
 אלקינו ה' אחד"¹² ויעקב ענה "ברוך שם כבוד
 מלכותו לעולם ועד"¹³.

ובענין זה מתבטאת ייחודיותו של יעקב
 אבינו על אברהם ויצחק¹⁴:

אצל אברהם ויצחק בנוגע לנשמתם הם
 "חיים" – כמרז"ל¹⁵ "צדיקים (ש)במיתתן
 נקראו חיים",

(7) "אלא חי הוא לעולם" – ראה להלן סוס"ג.
 (8) ראה חדא"ג מהרש"א תענית שם. הרשב"א וענף
 יוסף לע"י שם.
 (9) ב"ד פע"ז, א.
 (10) נו, א.
 (11) ויק"ד פל"ו ה. פרש"י פרשתנו מז, לא. וראה תו"כ
 בחוקותי כו, מב. ספרי ואתחנן ו, ד. האזינו לב, ט.
 (12) ואתחנן ו, ד.
 (13) פסחים שם.
 (14) ראה עד"ז מקומות שבהערה 8.
 (15) ברכות יח, סע"א.

אמנם, בנוגע לחיי הגוף – כיון שהבן נמשך
 מהוריו ובפרט מהאב, ומפני שאצל אברהם הי'
 ישמעאל שהתנהג היפך הרצון, ועד"ז אצל
 יצחק הי' עשו היפך הרצון – נמצא שהגוף של
 אברהם ויצחק "קשור" עם ישמעאל ועשו.

בנוגע לשאר הענינים – הרי ידוע¹⁶ הדיוק
 בענין "יצא ממנו ישמעאל", שזה אמנם
 "ממנו" אבל באופן ד"יצא", וכמו שאמרה לו
 שרה¹⁷ "גרש את האמה הזאת ואת בנה";
 ועד"ז אצל יצחק נאמר¹⁸ "ביצחק יקרא לך
 זרע" ומפרשים¹⁹: "ביצחק – ולא כל יצחק";

אבל בנוגע לגוף שזה נעשה בעת הלידה –
 הרי לזה אין תקנה, כי יש חלק מגופו של
 אברהם שנשאר אצל ישמעאל (כביכול), ויש
 חלק מגופו של יצחק אצל עשו. ולכן, היות
 וחלק זה "מת" ביחד עם ישמעאל ועשו,
 במילא אצל אברהם ויצחק לא יכול להיות
 מצד גופם "חי לעולם".

משא"כ אצל יעקב החידוש הוא ש"לא
 מת" – היינו שהגוף שלו חי, ובלשון רש"י²⁰
 "חי הוא לעולם" – והכוונה גם לגופו. והסיבה
 לזה: כי אצל יעקב היתה "מטתו שלימה" (כל
 ילדיו, כולל גם "ואת דינה בתו"²¹), ובמילא
 ע"י "זרעו בחיים (הנה) אף הוא בחיים".

ד. והנה, כאשר אמרו בגמרא "יעקב אבינו
 לא מת", לא עלתה השאלה מה החילוק בין
 יעקב לאברהם ויצחק – מאחר שזהו דבר
 הפשוט שלא "כאברהם שיצא ממנו ישמעאל
 . . יצחק שיצא ממנו עשו", והגוף של האבא
 יש לו שייכות לילדים והוא עובר לילדים ע"י

16) לקו"ת ואתחנן ה, א. שה"ש ט, ד. ועוד.
 17) וירא כא, י.
 18) שם, יב.
 19) נדרים לא, א. פרש"י יוצא כח, טו. וראה לקו"ש
 ח"כ ע' 342 הערה 154.
 20) תענית שם ד"ה לא מת.
 21) ויגש מו, טו. ומקומות שבהערה 11 מובן שכולל
 גם אותה.

להחזיק בא"י בשתי ידיים!

כאשר יהודי יודע ומרגיש שהגלות אינו מקומו האמיתי, ומה שנמצא בגלות ("בנים שגלו
 מעל שולחן אביהם") הרי זה רק באופן עראי, מכיון שהוא מוכרח לקיים את רצונו של
 הקב"ה ששלחו בגלות למשך זמן מסויים (ואינו רוצה למרוד חס-ושלום בהקב"ה), אבל הוא
 מצדו חפץ לצאת מהגלות ("ונשאתני ממצרים") – הרי מובן בפשטות שכאשר הקב"ה נותן
 (לא חס-ושלום בשר-ודם בכחו ועוצם ידו) ליהודים שטחים של ארץ ישראל (עוד בהיותו
 בגלות) מחזיק הוא בשטחים אלו **בשתי ידי** (ראה תוד"ה חמרא ב"ק צב, ב), ואינו מוותר
 אפילו על "שעל" (עיין ל"ת להאריז"ל ישעיה מ, יב) אחד!

אמנם ישנו הענין ד"לא יעלו בחומה כו", כלומר, שאין למהר להשיג את כל שטחי ארץ
 ישראל ע"י ענין של כח – כי על-זה נאמר "לא בחיל ולא בכח כי אם ברוחי גו", כלומר,
 שצריכים לעסוק בביטול הענין ד"חטאינו", ובדרך ממילא יתבטל כללות הענין ד"גלינו
 מארצנו", ואז יקבלו בני-ישראל – מהקב"ה – את כל ארץ ישראל בשלימותה, ללא ענין של
 מלחמה וכיוצא-בזה;

אך כאשר מדובר אודות שטחי ארץ ישראל שהקב"ה כבר נתנם לבני-ישראל – מחזיקים
 בני-ישראל בשטחים אלו **בשתי ידי**, ואינם מוותרים מאומה!

וכמו-כן בנוגע לשטחים דחוץ-לארץ הקשורים ונוגעים לבטחונם של יהודים הנמצאים
 בארץ ישראל או בחוץ-לארץ (עירובין מה, א – נהרדעא) – שאין לוותר חס-ושלום על
 שטחים אלו, מכיון שוויתור כזה כרוך עם ענין של סכנה ופיקוח-נפש, ואדרבה: מכיון שישנו
 חשש ש"משם תהא הארץ נוחה ליכבש לפניהם" – אזי "יוצאים עליהם בכלי-זיין ומחללין
 עליהם את השבת" ("עד רדתה – אפילו בשבת"), וכל זה – אפילו כאשר מדובר אודות
 נכרים שצרו על עיירות ישראל "על עסקי תבן וקש" בלבד, ולא רק כאשר צרו בפועל, אלא
 אפילו כאשר ישנה שמועה שהם "ממשמשים לבוא" (שולחן-ערוך אורח-חיים סשכ"ט ס"ו).

וכאשר יהודים מתנהגים על-פי הוראת השולחן-ערוך, ועומדים בזה בכל התוקף – אזי
 נופל **פחד** על אומות-העולם, וכמו-שכן "וראו כל עמי הארץ כי שם ה' נקרא עליך **ויראו**
ממך", ואז – אינם מנסים אפילו לפגוע ביהודים חס-ושלום, **ואדרבה**: "בשבעה דרכים **ינוסו**
 לפניך", כלומר, שהם **יברחו** משטחי ארץ ישראל ומהשטחים הקשורים לבטחונה של ארץ
 ישראל, ותועלת הדבר תהיה גם עבורם – עבור האינם-יהודים, ואפילו עבור "מחבלים",
 שגם הם לא יפגעו, מכיון ש"בשבעה דרכים ינוסו לפניך"! זוהי הדרך **היחידה** להשכנת
 שלום אמיתי!

ומכיון שישנם יהודים **שהכניסו את עצמם** לגלות פנימית ועמוקה ביותר (הן בין אלו
 הנמצאים בחוץ-לארץ, והן בין אלו הנמצאים בארץ הקודש) – "רגש-נחיתות" ו"פחד איום"
 כלפי גוים ו"גוישקייט", וכתוצאה מכך מתנהגים הם היפך רצון ה' והיפך התורה בכל הקשור
 לבטחונה של ארץ ישראל [ואין להאריך בזה, מכיון שזהו זמן שצריכים לדבר אך בטובתן
 של ישראל] – הנה יהי רצון ש"יערה עליהם רוח ממרום" ויתחילו לצעוק "ונשאתני
 ממצרים", כלומר, שיבקשו מהקב"ה שיוציאם ויגביהם מהמצרים וגבולים הנ"ל!

(משיחת עשרה בטבת, יהפך לשמחה, תשמ"ג - מוגה; נדפס בלקו"ש חכ"ה ע' 437 ואילך)

יהודי צריך לרצות ולבקש את גילוי הקץ

"בקש לגלות את הקץ לבניו" (רש"י ריש פרשתנו)

ומזה גם הוראה לכל היהודים לכל הדורות – שצריך להיות הענין ד"ביקש . . . לגלות . . . קץ הימין": יהודי צריך לרצות ולבקש¹ שיהי גילוי הקץ, שזה גופא (הבקשה וההתבוננות בזה) נותן סיוע ועידוד רב בעבודת ה'.

וכפי שרואים במוחש, שכשאומרים ליהודי ש"הנה הנה משיח בא" ("אט אט קומט משיח") ו"ווי וואַנט משיח נא" – זה פועל זירוז והוספה בעבודת ה', וזהירות יתירה יותר שלא יהי שום ענין של "שמה יגרום כו", שח"ו יעכב את ביאת המשיח.

ובימינו אלה מיתוסף עוד ענין: תורת אמת אומרת² "כלו כל הקיצין ואין הדבר תלוי אלא בתשובה", הגמרא אומרת בפשיטות שהקץ ישנו כבר מזמן;

צריך רק שיהי³ ה"שעתא חדא"⁴ – ההזזה ("דעם" "קער")⁵ דתשובה, שמביא "ומיד הן נגאלין"⁶, מיד ממש – "נאו"⁷ – בעגלא דידן.

(תרגום חפשי משיחות עשרה בטבת וש"פ ויחי ה'תשמ"א – מוגה*)

1) כנוסח התפלה ג"פ בכ"י (בימות החול) את צמח ידוד עבדך מהרה תצמיח. ובכל תפלה – ותחזינה עינינו כו'. וראה לקו"ש ח"כ ע' 458, 384 ואילך.
2) סנהדרין ז', ב.
3) ראה מאמרי אדה"ז הקצרים ע' ריב.
4) זח"א קכט, א.
5) מלשון וישע גו' לא שעה (ראה סה"מ קונטרסים ח"ב ע' 792. ועוד).
6) רמב"ם הל' תשובה פ"ז ה"ה.
7) בגימטריא ז"ן, א-ל הוי' – ראה בארוכה שיחת ש"פ צו, ה'תשמ"א.
*) נדפס בלקו"ש ח"כ ע' 234.

טיפת האב, "הלובן שממנו עצמות וגידים"²² עם כל הענינים שהגמרא מביאה.

אך השאלה שעלתה היא – "וכי בכדי חנטו חנטיא": אם כך, מדוע הוצרכו לחפש עצות שגופו של יעקב יוותר קיים²³?

עונה על כך הגמרא: "מקרא אני דורש כו" (ולכאורה, מה המענה בזה על השאלה הנ"ל? הנה על כך) מפרש רש"י: הם לא ידעו מכך – "סבורים היו שמת".

וצריך להבין:

(א) מדוע אכן הם לא ידעו מכך?

(ב) אם אכן לא ידעו (ו"סבורים היו שמת") – לשם מה זקוקים בכלל ל"מקרא אני דורש", הי' לו לומר שאכן "בכדי חנטו חנטיא" כי "יעקב אבינו לא מת" אלא שהם לא ידעו מכך!

(ג) וביותר יקשה: אילו היינו אומרים ש"יעקב אבינו לא מת" הוא בנוגע לנשמה, אזי מובן מדוע אלו שהיו צריכים לחנטו לא ידעו שהוא חי, מאחר שאין להם שום שייכות לנשמת יעקב אבינו, הם אינם מסוגלים לגעת בה; אבל אם הכוונה "יעקב אבינו לא מת" היא גם בנוגע לגופו – מה זאת אומרת שהם לא ידעו מכך? הרי הם חנטו את גופו והי' עליהם לראות זאת, שהרי אינו דומה נגיעה (חניטה) בגוף חי לחניטה של גוף שאינו חי, וכיצד יתכן שלא הבחינו בכך?!

ה. והביאור בזה:

בשעת מעשה הרגישו שיש בגופו עוד חיות, אך הם לא ידעו מה יהי' איתו מחר ומחרתיים²⁴ – ומכיוון שיש לחנטו את הגוף מבעוד מועד, לפני שמתחילים להיות בו

22) נדה לא, א.

23) ראה הרי"ף לע"י תענית שם.

24) וראה בחכמת מנוח (תענית שם) שמפרש ד"יעקב אבינו לא מת" הכוונה במצרים – לפני בואו למערת המכפלה.

25) ראה גאון יעקב והרי"ף (ועוד) לע"י שם.

ענינים של הרס (כפי שהמפרשים²⁵ מביאים בפירושם על סוגיא זו, ובפירושם על ענין החניטה) – הנה כדי להבטיח שאם מחר יתחיל בגופו ענין המיתה, יהי' זה באופן שהגוף ישאר שלם באופן שוה, כדרך גוף חנוט, הוצרך להיות "חנטו חנטיא".

והנה, מכיוון ש"מקרא אני דורש" אשר חיי יעקב קשורים ל"זרעו" (וכמבואר לעיל שחידושו של יעקב לגבי אברהם ויצחק הוא בהנוגע ל"זרעו") – ומכך מובן, שזה שיעקב הוא "בחיים", הרי זה תלוי בזה ש"זרעו בחיים", כמובן מההשוואה "מה זרעו בחיים אף הוא בחיים",

ואם יהי' חלק מ"זרעו" שלא יהי' "בחיים" ח"ו, אזי נהי' אצלו "כאברהם שיצא ממנו ישמעאל", במילא לא יתכן ש"יעקב אבינו לא מת",

– זהו שאומר: "מקרא אני דורש . . . מה זרעו בחיים אף הוא בחיים" – שהפסוק מבטיח ש"זרעו" יהי' בחיים, והפסוק משווה את יעקב לזרעו – היינו שישנה הבטחה בפסוק שזרעו יהי' בחיים.

ובלשון הרמב"ם²⁶: "הבטיחה תורה שסוף ישראל לעשות תשובה בסוף גלותם ומיד הם נגאלין" – התורה מבטיחה ש"זרעו" יהיו בחיים, כי בטוח יעשו תשובה;

ולא רק חלק מזרעו – שאז הרי זה בדומה לאברהם ויצחק, אלא "לא ידח ממנו נדח"²⁷ – הפסוק מבטיח שאם "זרעו" הוא מזרע יעקב (שלגביו לא נאמר "ביעקב ולא כל יעקב" (כביצחק), אלא) אצלו מפורש בפסוק ש"זרעו בחיים" – ובמילא יהי' יעקב "חי" לעולם.

ו. ועל פי זה, סרה מאל"י השאלה "וכי בכדי חנטו חנטיא":

הם לא ידעו מה יקרה עם זרעו של יעקב

26) הל' תשובה פ"ז ה"ה.

27) ע"פ ל' הפסוק – ש"ב יד, יד.

מוקדש לעילוי נשמת
ר' יהודה ב"ר צבי הירש ע"ה סטראל – נפטר ביום כ"ז אלול
ולע"נ זוגתו טשרנא גיטל בת ר' יעקב ע"ה – נפטרה ביום ה' טבת
יה"ד שתיכף ומיד יקויים היעוד "הקיצו ורגנו שוכני עפר" והם בתוכם, בגאולה האמיתית והשלימה
נדבת בנם – יבלחט"א – הרה"ח שמואל סטראל ומשפ' שיחיו

הכחות", ונמצא שהם ידעו את כל הענינים שבטבע כולל גם את נפש האדם שהיא ג"כ חלק מהטבע, והם ידעו איך נפש האדם קשורה עם הילדים ועאכו"ל גוף האדם]

– הנה אצל אלו ש"חנטו חנטייא" הי' מונח בפשטות, שהגם שיעקב הי' צדיק ולמרות שהוא בירך את בניו ומסר להם את כל ההוראות להתנהג בדרך התורה והמצוה – והם אמנם נהיו "שלוחי מצוה" בכח התורה והמצוות – אבל מצד הכלל ד"שכחא היזקא" ויתירה מזו "קביעא היזקא" (כגירסת רבינו חננאל בפסחים³⁵), ומכיון שהמצרים ידעו שלאחרי קבורת יעקב הם חוזרים למצרים "לערות הארץ" – במילא היו בטוחים שלא "בכדי (בחנים) חנטו חנטייא" אלא זהו "ודאי" שצריך להיות חנטו חנטייא, מכיון שאצל יעקב יהי' מה שהי' אצל אברהם ויצחק.

ז. [.] ויהי רצון שכאו"א יזכה לקיום הברכה שבהמשך הגמרא³⁶: "אילן אילן במה אברכך" – שיש לו צל ופירות עם כל הדברים שהגמרא מונה שם,

ויתברך בתכלית הברכות – שיהיו לו בנים ובנות עוסקים בתורה ובמצוות – "זרעו בחיים", וביתר שאת מכפי שזה הי' קודם, באופן דהולך ומוסיף ואור,

וכך יעמידו את "צבאות ה'" – "יכלו כל הנשמות שבגוף"³⁷, ויצאו לקבל פני משיח צדקנו, "בנערינו ובזקנינו . . . בבנינו ובבנותינו"³⁸ – "צבאות ה' אשר יצאו מארץ מצרים"³⁹, ויקויים "ובני ישראל יוצאים ביד רמה"⁴⁰, לחיים!

(35) שבהעי' 28. וראה בהנסמן בהערה הנ"ל – כבר"ח.

(36) תענית שם סע"א ואילך. וראה בהשיחה בארוכה – שייכות הענינים זל"ז.

(37) יבמות סב, א.

(38) בא י, ט.

(39) ע"פ ל' הפסוק – שם יב, מא.

(40) בשלח יד, ח.

אבינו – שהרי הפסוק שממנו למדים (ש"מה זרעו בחיים אף הוא בחיים") נאמר ע"י הנביא (ירמי') בנבואה **לאחרי** כו"כ שנים ודורות – והרי על-דרך הרגיל ישנו הכלל ד"שכחא היזקא" (כדאיתא בפסחים²⁸), היינו, שכאשר עוזבים "את החיים ואת הטוב" ישנו ההיפך מזה²⁹ [.] . ומה עוד כשהיו במצרים [וגם כשהלכו לקבור את יעקב אבינו הם ידעו שאח"כ יחזרו למצרים, שהרי השאירו שם את הטף] וידעו שמצרים היא "ערות הארץ"³⁰,

– ואם כן, אלו ש"ספדו ספדנייא וחנטו חנטייא וקברו קברייא" לא הי' אצלם שום ספק שלפחות "חלק" מזרע יעקב לא יהי' בחיים, שאז גם יעקב לא יוכל להיות בחיים, ובמילא (לדעתם) צריך להיות "חנטו חנטייא", ומכיון ש"חנטו חנטייא" צריך גם להיות "ספדו ספדנייא וקברו קברייא".

וא"כ, אין צורך להדחק ולומר שהם חנטו את יעקב אבינו מחמת הספק כדי להבטיח את העתיד – כי גם אם נאמר שהמצרים ידעו שחיייו של יעקב קשורים בזרעו וידעו שקישור הנפש בגוף של יעקב קשורה לאופן הנהגת הבנים, שזהו דבר המתקבל בשכל

[למצריים הרי הי' את "חכמת מצרים"³¹, והיו אצלם כמה ענינים של שכל כולל גם חכמת הנפש, ובפרט לפי דברי פרעה "לא ידעתי את הוי"³², היינו שאת הוי' הוא לא ידע אבל אודות "אלקים" הוא כן ידע³³, שהפירוש "אלקים" ע"פ שולחן-ערוך³⁴ (עאכו"כ ע"פ קבלה וחסידות) הוא "בעל היכולת ובעל

(28) ח, ב (וש"נ. אב שם – "קבוע" (ראה להלן בסוף הסעיף) לא "שכחא").

(29) נצבים ל, טו ואילך.

(30) מקץ מב, ט. יב.

(31) מ"א ה, י.

(32) שמות ה, ב.

(33) לקו"ת אמור לה, ג. המשך תערי"ב ח"ב ע' תתכב.

ועוד. וראה תו"א סב, א – יתירה מזה.

(34) או"ח ס"ה.

כשנמצאים בסוף זמן הגלות אין מקום לבכי' והספד

ובלשון הגמרא (בהסוגיא ד"יעקב אבינו לא מת") ("בכדי (בחנם) ספדו ספדנייא כו"כ (בניחותא) – דאף שבגמרא הרי זו שאלה (בתמי'), מ"מ, כל ענין בתורה (גם השאלה) הו"ע קיים ונצחי [וראי' לדבר – מהדין דהמתפיס בשבועת משה גם לאחרי שבטלה] – כי, כשנמצאים בסוף זמן הגלות אין מקום לבכי' והספד ("ניטא וואָס צו קלאגן"), כיון שתיכף ומיד ממש רואים ש"ויחי יעקב" בפועל ממש, נשמה בגוף.

(משיחת ש"פ ויחי, ט"ז טבת ה'תשנ"ג – בלתי מוגה)

עוברים לספר הגאולה

[.] גם כשנמצאים במעמד ומצב ד"ויחי יעקב", חיים אמיתיים, ועד לאופן שלמעלה ממדידה והגבלה, "מאד" – הרי, כל זמן שנמצאים "בארץ מצרים", חסר הענין הכי עיקרי שאליו משתוקקים כל בני' – להיות במעמד ומצב ד"בנים הסמוכים על שולחן אביהם", שלכן, גם כשיש להם כל המצטרך להם ברוחניות ובגשמיות, במה נחשב זה בערך לצער הגלות, "בנים שגלו מעל שולחן אביהם"?!... ולכן, מפרשת ויחי, "ויחי יעקב בארץ מצרים שבע עשרה שנים", באים לפרשת (וספר) שמות שקשורה עם ענין הגאולה (ספר הגאולה), "ואלה שמות בני ישראל", "על שם גאולת ישראל נזכרו כאן", "דאובן ושמעון נחתין ראובן ושמעון סלקין".

(משיחת ש"פ ויגש, ה' טבת ה'תנש"א – בלתי מוגה)

הכל דובר כבר והכל מוכן כבר

ועוד והוא עיקר – שהכל דובר כבר ("אז מ'האט שוין אלץ גערעדט און אָפּגערעדט"), ובפרט ע"פ הודעתו והכרזתו של נשיא דורנו – שלא רק שכבר "כלו כל הקיצין", אלא עוד זאת, שהכל מוכן כבר ("אז מ'האט שוין אלץ צוגעגרייט און אָנגעגרייט") כולל השולחן ערוך, וצריכים אך ורק לפתוח את העינים ואזי יראו – שנמצאים כבר בגאולה האמיתית והשלימה, ותיכף ומיד ממש.

(משיחת ש"פ ויחי, י"ד טבת ה'תשנ"ב – בלתי מוגה, [ההדגשה במקור])

ונקודת הענין – שכל יהודי, ללא כל הבדל, הרי הוא קשור ומאוחד לעולם עם הקב"ה. **וכפי"ד ברוך** דהרמב"ם²⁶ שכא"א מישראל "רוצה להיות מישראל ורוצה הוא לעשות כל המצות ולהתרחק מן העבירות ויצרו הוא שתקפו".

ואמחז"ל²⁷ דהמקדש את האשה "על מנת שאני צדיק אפילו רשע גמור מקודשת, שמא הרהר תשובה בדעתו", ויש גורסין בגמ'²⁸ שע"י הרהור תשובה נעשה "צדיק גמור".

ולפי כ"ז מובן שהי' לא תהי' אפילו מחשבה באופן האמור, ועאכו"כ דיבור ופרסום הענין – שהרי-זה פגיעה ב"הוא בחיים" של יעקב אבינו, והיפך האמונה פשוטה בתורת משה שאומרת ש"יעקב אבינו לא מת" – ד"מה זרעו בחיים אף הוא בחיים".

וכיון שכבר נתפרסם הענין כו' – הרי בודאי ויהי רצון שהכוונה בזה היא – ש"זדונות נעשו לו כזכויות"²⁹, ויתירה מזו – "זכויות" ממש. וכן התועלת מהכתיבה וההדפסה כו' – שהענין **יומחק לגמרי מכל וכל**. – ולהעיר ממגילת סוטה שכל מטרת כתיבתה היא בכדי שאח"כ תומחק המגילה בהמים, "וימחוק יפה יפה עד שלא ישאר במגילה רושם הניכר כלל"³⁰; ואדרבה – עי"ז נעשה "ונקתה ונזרעה זרע"³¹ (אם היתה טהורה), שאם היתה יולדת בצער יולדת בריוח³², הי' דרכה לילד נקבות תלד זכרים³³ (הקשור עם הגאולה).

ה. ויש לומר דזהו מ"ש בגמרא: "א"ל וכי בכדי ספדו ספדייני וחנטו חנטיא וקברו קברייא, א"ל מקרא אני דורש שנאמר כו'" (כדלעיל ס"א):

כששואלים יהודי – איך יתכן לומר ש"יעקב אבינו לא מת" ו"כי בכדי ספדו כו'" – הרי הוא עונה תיכף ומיד, **"מקרא אני דורש"** – כלומר: מה נוגע לי שישנם בעולם ספדנים וקברנים, אינני יודע משום "קונצים"³⁴, כי אם מה שמפורש בקרא³⁵ – ש"מקיש הוא לזרעו", ובמילא **"מה זרעו בחיים אף הוא בחיים!"**

(משיחת ש"פ ויחי, י"ב טבת ה'תנש"א – הנחה פרטית, בלתי מוגה)

(26) הל' גירושין ספ"ב. (בהנחה אחרת): אינני יודע משום "קונצים" ושום פוליטיקות ("קיינע קונצן און קיינע פאליטיק").
 (27) קידושין מט, ב.
 (28) אור זרוע סקי"ב. תניא פ"א.
 (29) יומא פו, ב. ושם: נעשות.
 (30) רמב"ם הל' סוטה פ"ג ה"י.
 (31) נשא ה, כח.
 (32) פרש"י עה"פ – מסוטה כו, א.
 (33) סוטה שם.
 (34) (בהנחה אחרת): אינני יודע משום "קונצים" ושום פוליטיקות ("קיינע קונצן און קיינע פאליטיק").
 (35) ולא רק באופן של דרש ("מקרא אני דורש") – שהרי, הדרש הוא "מקיש הוא לזרעו", היינו, שהדרש מלמדנו ש"אף הוא בחיים" כמו ש"זרעו בחיים", אבל בנוגע ל"זרעו" אין צורך בדרש, כיון שמפורש בקרא [הע' 26 בסה"ש שם].

מוקדש

לזכות האשה רייזל פרומא בת חי' רחל שתחי'
 ולזכות הרה"ת יוסף יצחק בן רייזל פרומא וזוגתו חיה מושקא בת מרים שיחיו
 ובנותיהם רחל בת חיה מושקא ולאחיה שרה בת חיה מושקא שיחיו
 ולזכות הנא לאה בת חי' רחל, עדינה בת חי' רחל, מרים בת חי' רחל, וצבי בן חי' רחל שיחיו

התשובה לשאלה הידועה

- בעריכת מערכת "יחי המלך" - *

א. איתא בגמרא¹: "יעקב אבינו לא מת"². וכי בכדי ספדו ספדייני וחנטו חנטייני וקברו קברייא . . . מקרא אני דורש, שנאמר³ ואתה אל תירא עבדי יעקב נאום ה' ואל תחת ישראל כי הנני מושיעך מרחוק ואת זרעך מארץ שבים, מקיש הוא לזרעו, מה זרעו בחיים אף הוא בחיים". ולכאורה, זה שיעקב לא מת יש להוכיח ממה דכתיב בפטירת יעקב⁴ "ויגע" ולא כתיב "וימת"⁵.

ויש לומר, שמזה גופא מוכח, דזה שיעקב "הוא בחיים" הוא בגלל ועל-ידי-זה ש"זרעו בחיים", ולכן, ההוכחה וההודעה (כולל הפירוש והביאור בזה) ש"יעקב אבינו לא מת" הוא מזה ש"זרעו בחיים".

ב. ומזה מובן ענין נוסף:

ישנם כאלו שרוצים לחלק, רחמנא ליצלן, בין דורות של בני ישראל. ולדוגמא: הדור שנכנסו לארץ היו זכאים וכו', שכן, הם נכנסו בפועל ל"ארץ אשר תמיד עיני ה' אלקיך בה גו"⁶, עם יהושע בן נון וארון הברית וכו', וכבשו את כל הארץ (החל מהפלת חומת יריחו ע"י השבעה סיבובים ואח"כ כיבוש כל העיר) – משא"כ בדורות אחרים.

אבל לאמיתתו של דבר, בכל דור ודור הרי "זרעו בחיים", ועי"ז נעשה "הוא בחיים", כדלקמן⁷. ואדרבה, בדורנו זה – דור הגאולה – ישנה מעלה גדולה אפילו לגבי הדור ההוא (שנכנס לארץ), כי אז הי' צורך להמתין שבע שנים שכבשו ושבוע שנים שחלקו כו' ("ביז מ'האָט פאַנאַנדער געפאַקט די פעקלאַך"⁸); משא"כ בגאולה העתידה לבוא בקרוב ממש – אין צורך להמתין ח"ו שבע שנים, ואפילו לא שבע שעות (הן "שעה" בפירושו ס' רגעים, ואפילו לא "שעה" בפירושו "קער") – כי אם "זארו עם ענני שמיא"⁹, "בשעתא חדא וברגעא חדא"¹⁰ ("זועט גלייך זיין דער אַריבערשפרונג"¹¹ לרגע הגאולה).

(1) תענית ה, ב. שם: "וכן משמע מדכתיב ויגע ולא כתיב וימת".
 (2) וברש"י שם: "חי הוא לעולם".
 (3) ירמ' ל, יו"ד.
 (4) פרשתנו מט, לג.
 (5) כפירוש רש"י על הפסוק (פשוטו של מקרא) "ויגע ויאסף, ומיתה לא נאמרה בו, ואמרו חז"ל יעקב אבינו לא מת" – שכוונתו למארז"ל בתענית שם, אלא, שבתענית למדו זה מהפסוק ("מקרא אני דורש") ש"מקיש הוא לזרעו". וראה גם תוד"ה יעקב תענית
 (6) הערה 9 מסה"ש תנש"א שם].
 (7) עקב יא, יב.
 (8) סעיף ד'.
 (9) = עד שארוז את החבילות (מהנחה אחרת).
 (10) דניאל ז, יג. וראה סנהדרין צח, א.
 (11) ראה חז"א קכט, סע"א.
 (12) = תהי' מיד הקפיצה (מהנחה אחרת).

(* הערת המו"ל: שיחה זו נדפסה ב"תוכן קצר" שי"ל בזמנו ע"י "ועד הנחות התמימים". חלקה הוגה אח"כ ע"י כ"ק אד"ש מה"מ ונדפס (בשילוב עור שיחות מההתוועדות) בסה"ש תנש"א ח"א ע' 225 ואילך. בשה"ג העתקנו כמה הערות מסה"ש שם וצרין בסוף כל אחת מהם.
 בנוסף לזה, שילבנו בשוליי-הגליון (ובמקרים אחרים אף בתוך השיחה) הוספות שחסרים בהנחה שלפנינו מתוך רשימה פרטית מהתוועדות זו שי"ל בזמנו ע"י "קבוצת תלמידי בית המדרש אהלי תורה" (נערכה בצורה קרובה מאוד לסגנון ואופן אמירת הדברים בהתוועדות), ובכל אחת מההוספות צויין שהיא מהנחה אחרת.

ולא עוד, אלא שהגאולה תהי' למעלה גם מ"ענני שמיא" – שהרי גם עננים תופסים שטח מקום מסויים [כמובן מ"ש"12 "ואד יעלה מן הארץ והשקה גוי", וכנראה גם במוחש], ואילו גאולה האמיתית והשלימה תהי' למעלה מכל גדר והגבלה – למעלה מהגבלת "ענני שמיא", ולמעלה גם מההגבלה דמספר "שבעה"13.

דהגם שבקדושה יש ההתחלקות של שבעה קני המנורה, שבעת ימי הבנין, שבע מדות וכו', וכן התחלקות דחמש ועשרה ושלשה וכו' – מ"מ, כ"ז קשור להתחלקות דדרגות וכו', והגאולה תהי' למעלה מכל גדר גשמי וגדר רוחני, גדר בכלל וגדר בפרט ובפרטי פרטיות!14.

ויתירה מזה – למעלה גם מבחינת "אחד", ואפילו מבחינת "יחיד", (שהרי גם בבחי' זו צריך לשלול הענין ד"אחד ואין שני לו"), כי אם, בלשון הידועה15 – "ישראל וקוב"ה כולא חד", שאין צורך אפילו בגילוי האל"ף דאלופו של עולם (כמו ב"אחד"), כי החי"ת והדלי"ת (ז' רקיעים וארץ וד' רוחות העולם) מצד עצם מציאותם מגלים "קוב"ה", ומטעם זה נמשך הענין גם בלשון ארמית (שאינו לשון הקודש) – "חד" – וממנו נמשך בכל השבעים לשון (כידוע שלשון ארמי הוא ממוצע המחבר בין לשון הקודש והשבעים לשון).

ג. ויש לומר, ש"ישראל וקוב"ה כולא חד" הוא גם מלשון וענין "חודה של מחט", וכמחז"ל16 "פתחו לי כחודה של מחט כו":

חודה של מחט היא נקודה אחת, שאין בה ההרחבה וההתפשטות דפרטים כו'; וביחד ע"ז, נקודה זו כוללת כל סדר ההשתלשלות. וענין זה נעשה ע"י הנקב והחלל (שנעשה ע"י חוד המחט) – ענין הביטול, "ונפשי כעפר לכל תהי"17 – שבתוכו נמשך הקו וחוט, הכולל כל האורות וההשפעות דכל סדר ההשתל'. ובפשטות: שביחד עם ענין הביטול שביהודי, יש בו כל הענינים בשלימות בתור נשמה בגוף, "זרעו בחיים".

כולל גם בנוגע לרגע זה – שמחד גיסא נמצאים בבחינת "מצרים", וביחד עם זה, רגע זה עצמו נעשה רגע הגאולה שלמעלה מכל גדר והגבלה!

וי"ל דזהו גם הרמז בזה שקו וחוט הוא בציוור אות וא"ו – דציוור האות הוא מתחילתו ועד סופו בלי שינויים, בחי' אמת לאמיתה שנמשכת וחודרת מראשית כל ההשתלשלות עד לסיומה למטה מטה בלי שינוי, אשר, זהו גם מדתו של יעקב – מדת האמת18, "יעקוב" (כפי שנכתב בחמשה מקומות) מלא וא"ו דוקא, שקשור גם עם גאולה העתידה כדחז"ל בזה19.

ד. וזהו גם מה שאמרנו חז"ל "יעקב אבינו לא מת . . . מקיש הוא לזרעו מה זרעו בחיים אף

(12) בראשית ב, ו.

(13) (בהנחה אחרת נוסף כאן): דוקא "בשעתא חדא וברגא חדא", ובפרט שהתפללו כמ"פ "ותחזינה עינינו בשובך לציון ברחמיים", וכיוונו בזה שהוא"ו שבראשו הופכו ללשון עבר, שהרי זה נפעל כבר ברגע שלפני-זה, כולל ג"כ שהקב"ה רוצה שגם לעתיד-לבוא יזכרו את המעלה דיציאת מצרים ו"כל ימי חיך לרבות הלילות" – גם הלילה דהגלות הזה האחרון – גם המע' דזמן הגלות, ועד ש"לילה כיום יאיר".

(14) להעיר משיחת ש"פ נצוי" תשמ"ט: ". [. בגאולה האמיתית והשלימה, וליתר דיוק – למעלה גם מתואר של "גאולה", למעלה מתואר "אמיתית" (כולל גם

הוא בחיים":

ההוכחה ש"הוא (יעקב) בחיים" היא מזה שכל אחד ואחת מעם ישראל – זרע יעקב20 – האנשים והנשים והטף, במשך כל הדורות כולם – הוא "בחיים", וכיון שכן הרי "הוא – יעקב – בחיים"!

ומזה מובן ופשוט, שלא יתכן כלל וכלל לחלק, רח"ל, בין דורות של בני" בהענין ד"זרעו בחיים" – לומר, שדורות מסויימים הם בבחי' "אכשור"21, משא"כ דורות אחרים – כי, מאחר שתורת אמת קובעת ואומרת שחיים הנצחיים דיעקב תלויים ב"זרעו בחיים", בהכרח לומר, ש"זרעו" בכל דור ודור, בכל נקודה ונקודה, בכל זמן, בכל מקום ובכל מצב – הם "בחיים"! וכל חסרון ב"זרעו בחיים" (אפילו רק בדור אחד, ואפילו לרגע אחד של הדור) – היא פגיעה – רח"ל היל"ת – ב"הוא בחיים" דיעקב אבינו!!!

– כ"ה הפס"ד בתורה, ופס"ד בתורה הוא בעל-הבית ומשנה מציאות העולם (כמרז"ל22 דכאשר בית-דין מעברין את השנה בתולי' חוזרין)!

וכיון שכאו"א מישאל, האנשים והנשים והטף, הוא מזרע יעקב אבינו (כפי שנכתב גם בספרי אזה"ע, שיהודי זה הוא פלוני בן פלוני ופלונית עד ליעקב אבינו) – מובן, ש"זרעו בחיים" קאי על כאו"א מהם, ללא שום הבדל ח"ו.

ובפרט ע"פ המבואר באגה"ק23 ש"נשמתו (של יעקב) . . . כלולה מכל הנשמות שבישראל מעולם ועד עולם", כולל ובמיוחד נשיא ישראל שבכל דור ודור – ד"נשיא" הוא ר"ת "ניצוצו של יעקב אבינו"24, והפגיעה בהענין ד"זרעו בחיים" היא פגיעה רח"ל בהנשיא וביעקב אבינו עצמם25.

21 יבמות לט, ב.

22 ירושלמי כתובות פ"ב ה"ב.

23 ס"ז.

24 קהלת יעקב מע' רבי. וראה לקו"ש ח"ד ע' 1051 הערה 18.

25 (בהנחה אחרת נוסף כאן): ועד – כמו שאמר בהפטורה שלפנ"ז (דפ' ויגש): "ודוד עבדי נשיא להם לעולם", שזה שייך לכאו"א שנכח בעת אמירת הפטורה – מכיון ששמע הפטורה זו וענה אמן, עאכ"ו זה שקרא את הפטורה, וע"י הדיבור נפעל כן בהאזין דכל החדר – הענין ד"עבדי דוד מלך עליהם", ובשתי הלשונות: "להם לעולם" ו"עליהם", שאלו ב' הענינים שיהיו במלך המשיח, גם מלך – "עליהם", וגם רב ומלמד תורה – "נשיא להם" (ראה לקו"ש ח"ה ע' 209 ואילך).

וכך נעשה אצל כל יהודי שהוא נשיא בעצמו ובמשפחתו ועד לכל העולם כולו, וכמדובר לעיל [שיחת ש"פ ויגש ס"ד (סה"ש שם ע' 208)] מהמובא במדרשים, שכל יהודי בעה"ב על כל העולם במובן ד"יחאזו בה ויפרו וירבו מאוד", עאכ"ו – נשיא במדינתו (אע"פ שמדינה הוא מל' דין), מתחיל מא"י שהיא המדינה האמיתית שתתפשט בכל הארצות, ע"י שכאו"א עושה עבודתו לעשות במקומו ארץ ישראל.

(בהנחה אחרת נוסף כאן): ועד "ויישם בארון במצרים", שחודר בכל המצרים והגבולים, כולל גם ברגע זה הרי הוא במצב ד"ויחי יעקב", וכמדובר לעיל, שבכל זמן – "מה זרעו בחיים אף הוא בחיים".

ומזה ממשיכים לפ' "ואלה שמות בני ישראל": "ראובן ושמעון נחתין ראובן ושמעון סלקין", ובמובן ד"אלה שמות" – מראה באצבעו ואומר "אלה" ו"שמות" דוקא, שאת השם נותנים דוקא בשעת כניסת נפש הקדושה בשעת המילה [וי"ל שהיות שכל יהודי הוא מקבל מהקב"ה ובמילא אין צריך להמתין עד הברית מילה, אלא מיד בקריאת התורה, ובכל ח' יום יש לכל-הפחות שלוש פעמים קרה"ת – ולפעמים יותר מזה – שזהו הסדר מעת מתן תורה שבכל ח' יום קוראים לכל-הפחות ג' פעמים קרה"ת ויותר]; ונק' כן בפועל – "ואלה שמות בני ישראל", בהמשך ל"ויחי יעקב" – "יעקב אבינו לא מת", ע"י הביטול שבכל יהודי בעבודה הרוחנית "ונפשי כעפר לכל תהי", שלא רק בל' עתיד "אל עפר תשוב" כי-אם בל' עבר אין צריך לענין המיתה כדוגמת "יעקב אבינו לא מת". ועי"ז נמשך הקו וחוט דכל סדר ההשתלשלות, כאמור: "מה זרעו בחיים אף הוא בחיים".

20 שהרי, אם חסר ח"ו אצל אחד מישאל (בדור אחד), אין זה אמת [מהע' 16 בסה"ש שם].

אמת לאמיתו), ולמעלה מתואר ד"שלימה", ותיכף ומיד, למעלה מ"תיכף" ולמעלה מ"מיד", ו"לא עיבן כהרף עין", למעלה מ"הרף" ולמעלה מ"עין", ובפשטות ממש, למעלה מ"פשטות" ולמעלה מ"ממש".

15) ראה חז"ל עג, א.

16) ראה השש"ר פ"ה, ב. וראה לקו"ש ח"א ע' 191 הע' 17.

17) נוסח תפלת אלקי נצור (מברכות יז, א).

18) כמ"ש (מיכה בסופו) "תתן אמת ליעקב" (ראה תורת לוי"צ לתענית שם (ס"ע ז') ש"אמ"ת ליעקב"ב הוא תיבות יעקב"ב ל"א מ"ת"). (ע"פ סה"ש שם והערה 15).

19) פרש"י בחוקותי כו, מב.